

خطرهای پیش روی ترکیه در تحولات منطقه‌ای

تشدید ناآرامی‌ها در ترکیه و افزایش مخالفت‌ها با سیاست‌های حزب حاکم عدالت و توسعه طی هفته‌های اخیر سبب شده تا کارشناسان بین‌المللی و رسانه‌های غربی نسبت به تجزیه، شروع جنگ داخلی و همچنین شکل‌گیری بهار ترکی و کردی در این کشور هشدار دهند.

تشدید ناآرامی‌ها در ترکیه و افزایش مخالفت‌ها با سیاست‌های حزب حاکم عدالت و توسعه طی هفته‌های اخیر سبب شده تا کارشناسان بین‌المللی و رسانه‌های غربی نسبت به تجزیه، شروع جنگ داخلی و همچنین شکل‌گیری بهار ترکی و کردی در این کشور هشدار دهند.

موضع‌گیری‌های متناقض ترکیه در قبال حوادث سوریه و حمایت تسلیحاتی و لجستیک از مخالفان بشار اسد، تشدید درگیری‌های نظامی میان ارتش ترکیه و (پ.ک.ک) طی هفته‌های اخیر، نارضایتی شدید سران احزاب مخالف در این کشور را رقم زده است که طبیعتاً برای حزب حاکم دارای پیامدهایی خواهد بود. ایجاد منطقه خودمختار کرد در خاک سوریه و مناسبات نزدیک آن با پ.ک.ک؛ 171#؛ باعث ایجاد خطری بالقوه برای ترکیه شده است. جمعیت زیاد کردهای ترکیه که آنرا از 15 تا 25 میلیون نفر تخمین می‌زنند (دولت کف تخمین و کردها سقف آنرا در نظر می‌گیرند) باعث شده است تا خطر ایجاد کشور کردستان بیش از همه، ترکیه را تهدید کند و تحلیلگران، سیاست‌های دولت ترکیه را که عملاً در خدمت ایجاد کشور مستقل کردی قرار گرفته است، عیب و متناقض با منافع ملی این کشور ارزیابی می‌کنند.

** تشدید ناآرامی‌ها

همانگونه که ذکر شد، گسترش تحرکات نظامی در ترکیه و تشدید درگیری میان نیروهای این کشور با (پ.ک.ک) در هفته‌های اخیر، سبب نگرانی دولتمردان ترک در خصوص به خطر افتادن امنیت کشورشان شده است. شهر 171#؛ غازی آنتپ؛ در جنوب شرق ترکیه شاهد انفجار قوی یک خودرو در اواخر مرداد ماه بود که بر اثر آن 9 تن کشته و 64 نفر زخمی شدند. این انفجار سبب تعویق سفر عبدالله گل به قرقیزستان به منظور شرکت در نشست سران شورای کشورهای ترک زبان شد. در حالی که مقام‌های ترکیه گروهک تروریستی 171#؛ پ.ک.ک؛ را عامل بمب‌گذاری معرفی کردند؛ این سازمان دست داشتن در بمب‌گذاری را رد کرد. این نشان می‌دهد که گروه‌های جدایی طلب دیگری نیز ایجاد شده‌اند و 171#؛ پ.ک.ک؛ تنها حزب سلاح به دست مخالف نظام حاکم نیست.

پایگاه خبری روزنامه 171#؛ حریت؛ نیز مسئولیت انفجار در غازی آنتپ را بر عهده آمریکا دانست و آن را سناریویی از پیش تعیین شده از سوی کارشناسان سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و پنتاگون اعلام کرد. به دنبال انتشار این خبر، صدها تن از شهروندان ترکیه با در دست داشتن پرچم‌های ترکیه به ساختمان حزب صلح و دموکراسی طرفدار 171#؛ پ.ک.ک؛ حمله و آن را تخریب کردند.

پیش از این حمله تروریستی، منطقه 171#؛ اسکندرون؛ که ترکیه آن را 171#؛ هاتای؛ می‌نامد، در جنوب شرق ترکیه نیز شاهد انفجار مین در مسیر یک خودروی زرهی بود که بر اثر آن دو سرباز کشته شدند.

به دنبال شدت گرفتن درگیری میان نیروهای نظامی ترکیه و عناصر گروهک تروریستی 171#؛ پ.ک.ک؛، منابع خبری ترکیه از درگیری‌های شدیدی میان اعضای 171#؛ پ.ک.ک؛ و نیروهای نظامی ترکیه خبر دادند که فقط در یک درگیری 21 کشته برجای گذاشت.

همچنین در ادامه درگیری‌ها با نیروهای پ.ک.ک، 171#؛ ادريس نعیم شاهین؛ وزیر کشور ترکیه در اواخر مرداد ماه هنگام عبور از خیابانی در شهر 171#؛ حکاری؛ مورد حمله با سنگ و چوب از سوی معترضان قرار گرفت. معترضان که به گفته منابع ترکیه از طرفداران گروهک 171#؛ پ.ک.ک؛ بودند، شعارهایی علیه وی سردادند. برخی منابع نیز آنها را مردم معترض به گسترش ناامنی‌ها معرفی کردند.

پاسگاه مرزی ترکیه در استان حکاری نیز طی هفته‌های اخیر، چند بار مورد حمله نیروهای پ.ک.ک قرار گرفت و پنج تن از نظامیان ترکیه کشته شدند.

** افزایش مخالفت‌ها با حزب حاکم

همزمان با شدت گرفتن ناامني و درگيري‌ها در ترکیه، انتقاد مقام‌هاي مسؤل احزاب مخالف در اين کشور عليه سياست‌هاي اتخاذ شده ازسوي مقام‌هاي حزب #171& عدالت و توسعه؛ در امور داخلي و خارجي نيز شدت گرفته است. سياست‌هاي دولت اردوغان در خصوص مقابله با گروهک تروريستي پ.ک.ک و نيز مساله سوريه در حوزه سياست خارجي، از مهمترين محورهاي مورد انتقاد از سوي مخالفان است.

در همين رابطه #171& اردوغان توپراک؛ معاون حزب مخالف #171& جمهوري‌خواه خلق؛ خواستار پاسخگويي رجب طيب اردوغان، نخست‌وزير ترکیه در خصوص بمب گذاري در غازي آنتپ شد.

به گزارش روزنامه حریت، وي همچنين با طرح سؤالاتي مبني بر اينکه آیا ترکیه طرح اشغال سوريه را دارد يا چرا دولت، مجلس ترکیه را در مورد مسأله سوريه در جريان نگذاشته است؛ خواهان پاسخگويي اردوغان در خصوص موضع گيري در قبال سوريه شد.

#171& فاروغ لوغ اوغلو؛ وزير دفاع؛ نيز از ديگر معاونان حزب مخالف جمهوريخواه خلق ترکیه با انتشار بيانيه‌اي، از سياست‌هاي اشتباه دولت رجب طيب اردوغان در رابطه با مسأله سوريه انتقاد و اعلام کرد که اين سياست‌هاي اشتباه، گام به گام ترکیه را به جنگ با سوريه خواهد کشاند و هزينه سنگيني براي کشور خواهد داشت.

به گفته مخالفان حزب عدالت و توسعه، قرار گرفتن ترکیه در کنار مخالفان سوريه و مداخله در امور داخلي اين کشور، سبب واکنش متقابل از سوي دولت سوريه خواهد شد.

بر همين اساس، #171& تانسل چول آشان؛ رئيس بنياد #171& افکار آتاترک؛ با انتقاد از سياست حمايتي ترکیه در قبال مخالفان سوريه گفت: #171& ترکیه امروز در آستانه يک جنگ داخلي قرار گرفته و سياست‌هاي غلط دولت اين کشور به ويژه در مورد سوريه عامل اين وضعيت است.

همچنين به گفته #171& دولت باغچه لي؛ رهبر حزب حرکت ملي ترکیه، انفجار در شهر غازي آنتپ نتيجه لجبازي سران حزب عدالت و توسعه در حمايت از مخالفان سوري است.

منتقدان حزب عدالت و توسعه همچنين در واکنش به درگيري‌هاي نظامي ميان ارتش ترکیه و نيروهاي پ.ک.ک، خواستار جلوگيري از گسترش خشونت‌ها و ارائه راه کار مناسب براي مقابله با آن شدند.

#171& عاکف حمزه چبي؛ از رهبران مخالف حزب حاکم در ترکیه با اشاره به تشديد درگيري‌ها طی هفته‌هاي اخير، از دولت ترکیه خواست تا در مقابل فعاليت‌هاي تروريستي، يکپارچه‌تر عمل کند.

#171& محمد شاهين؛ رئيس بنياد اسلامگراي #171& فاتح آکينجيلار؛ ترکیه با انتقاد از سياست‌هاي دولت اين کشور اعلام کرد که مقام‌هاي حزب عدالت و توسعه، آلت دست امپرياليست‌ها و صهيونيست‌ها شده‌اند و در تلاش‌اند تا اسلام آمريکايي را جاگزين اسلام ناب محمدي کنند. اين در حالي است که منتقدان ياد شده، هنوز شاهد تنش مرزي اخير ميان سوريه و ترکیه نبودند و نمي‌دانستند که حدود يک ماه پس از اين اظهارات، دو کشور در آستانه جنگ قرار مي‌گيرند. اينگونه مخالفت‌ها با دولت اردوغان نشان مي‌دهد که وي، تنها با تکیه بر اکثريت پارلماني توانست مجوز حمله به سوريه را از مجلس ترکیه بگيرد، وگرنه شمار زيادي از احزاب اين کشور و مردم ترکیه، بارها و به طرق گوناگون، مخالفت خود را با بروز جنگ در منطقه اعلام کرده‌اند.

** خطر در کمين ترکیه

در کنار افزايش تنش و اختلافات داخلي در ترکیه، برخي مسؤلان و کارشناسان سياسي، نسبت به سرايت نسيم بهار عربي به خاک اين کشور، تجزيه و شروع جنگ داخلي هشدار داده‌اند.

در اين خصوص شبکه خبري

#171& سي ان ان؛ ترکیه در يکي از برنامه‌هاي گفتمان سياسي خود، به بهار کردي-ترکي اشاره کرد و با توجه به انقلاب کشورهای عربي اعلام کرد که از اين پس بايد منتظر بهار کردي-ترکي در ترکیه بود.

رهبر حزب #171& حرکت ملي؛ ترکیه نيز در اظهاراتي، نسبت به سرايت درگيري‌ها از سوريه به ترکیه هشدار داد.

به گفته وي، گروه پ.ک.ک به دنبال بهره‌گيري از آشوب ايجاد شده در نزديکي مرزها است و دست‌هايي به دنبال اختلاف افکني و به راه اندازي جنگ در ترکيه هستند.

مجله آمريکايي «امريکن اينترست« در پاگاه اينترنتي خود، مطلبي با عنوان «آيا بهار کودي در راه است؟« منتشر کرد. به نوشته اين مجله سياسي تحليلي، سقوط ديکتاتورهاي عرب تحت فشار مردمانشان، يکي پس از ديگري، در حالي صورت مي‌گيرد که عرب‌ها تنها مردم منطقه براي رسيدن به بهار نيستند.

«امريکن اينترست« ضمن اشاره به روابط ميان ترکيه و سوريه به استقلال طلبي گروهک پ.ک.ک اشاره کرد و نوشت: کردها پيش از تشديد درگيري‌ها، به دفعات متعدد از رسيدن به هدف خود نااميد شدند، اما اين بار براي آنها بسيار متفاوت‌تر از قبل است.

در اين خصوص «امريکن اينترست« مدعي شد؛ تجربه دولت خودگردان در شمال عراق، جايي که براي اولين بار منطقه پرواز ممنوع در آن اتفاق افتاد و سپس ضعف دولت مرکزي عراق از سال 2003 سبب شد تا کردها قدرت و تجربه موفقي در زمان حاضر به دست آورند و ظرفيتشان براي فعاليت‌هاي سياسي افزايش يابد.

«مصطفي کامالاک« رهبر حزب اسلامگراي «سعادت« ترکيه نيز در اظهارات اخير خود اعلام کرد که هدف استکبار جهاني، کشاندن پاي ترکيه به جنگ با سوريه براي زمينه سازي تجزيه ترکيه و اجراي توطئه رژيم صهيونيستي در پروژه نيل تا فرات است.

اين رهبر اسلامگرا از دولت اردوغان در شيوه سرکوب پ.ک.ک انتقاد کرد. همچنين «وبستر گريفين« تاريخي تحليلگر و مورخ آمريکايي، نابودي ترکيه را از اهداف اصلي آمريکا عنوان کرد. به گفته وي، آمريکا و انگليس، ترکيه را عليه سوريه تحريک مي‌کنند؛ با اين که از تاثير احتمالي اين درگيري در ويراني ترکيه اطلاع دارند.

«اليف اربکان« عضو کميته مرکزي حزب سعادت و دختر «نجم الدين اربکان« نخست وزير اسبق ترکيه نيز نسبت به طرح تجزيه خاورميانه و تضعيف کشورهاي منطقه هشدار داد. به گفته وي، آمريکا و رژيم صهيونيستي در تلاش براي تجزيه ترکيه هستند.

وقوع درگيري‌هاي نظامي در شهرهاي مرزي و کشته و زخمي شدن دهها تن از نظاميان و همچنين هشدارهاي مکرر سران احزاب مخالف در ترکيه در حالي رخ مي‌دهد که سران حزب عدالت و توسعه ادعا مي‌کنند که توطئه‌هاي تروريستي اعضاي پ.ک.ک را خنثي مي‌کنند.

به نظر مي‌رسد که ادامه روند حمايتي ترکيه از مخالفان سوري و تجهيز تروريست‌ها عليه دولت بشار اسد، نه تنها دستاوري براي سران دولت اردوغان نخواهد، داشت بلکه فقط بر تنش‌ها در مناطق کردنشين خواهد افزود و زمينه را براي شعله کشيدن جنگ داخلي در خاک ترکيه، فراهم خواهد کرد.